

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
- principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit wordt een tweede maal aan de Vlaamse Regering voorgelegd voor principiële goedkeuring. Het wijzigt het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (verder "Milieuhandhavingsbesluit"), waarbij in hoofdzaak de hierna vermelde wijzigingen worden doorgevoerd.

Bepaalde toezichtsbevoegdheden worden toegekend. Het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014 wordt toegevoegd aan de toezichtsoopdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos. De toezichthouders van de Mestbank worden ook bevoegd voor de overtredingen betreffende pesticidengebruik in de oeverzones. Zowel aan toezichthouders van het ANB als aan toezichthouders van de Mestbank wordt in bepaalde gevallen een toezichtsbevoegdheid gegeven wat betreft de captatiebeperkingen en -verboden geldend voor onbevaarbare waterlopen.

Vanuit de handhavingspraktijk van de milieutoezichthouders werden een aantal suggesties gedaan tot verbetering van de informatiedoorstroming betreffende vastgestelde schendingen. Het betreft onder meer de mogelijkheid voor de gouverneur om met het oog op het opleggen van een bestuurlijke maatregel een kopie van de verslagen van vaststelling en van de processen-verbaal betreffende de betrokken schendingen op te vragen. Ook wordt de gemeente de mogelijkheid gegeven om een kopie van de bestuurlijke boetebeslissing of het betaalde voorstel tot betaling van een geldsom op te vragen met het oog op het recupereren van eventuele kosten die de gemeente heeft gehad voor het herstel van de gevolgen van het betrokken milieumisdrijf.

Het toepassingsgebied bij milieumisdrijven van de mogelijkheid om bij de start van een bestuurlijke beboetingsprocedure eerst een voorstel tot betaling van een geldsom aan de overtreder voor te leggen, wordt uitgebreid.

Tenslotte worden ook enkele wijzigingen aangebracht aan de bijlagen van het Milieuhandhavingsbesluit houdende de gedepenaliseerde “milieu-inbreuken”. De aanpassingen betreffen het onttrekken uit de lijst van de milieu-inbreuken van de bepalingen inzake de exploitatie van hout in openbare bossen en inzake het illegaal uitzetten van vis zodat deze bepalingen terug strafrechtelijk sanctioneerbaar worden, alsook het depenaliseren van het instandhouden van illegale constructies in het bos in de mate dat dit nodig is om gelijk te sporen met de regeling in artikel 6.2.2, 1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreft het beleidsveld omgeving en natuur (in het bijzonder leefmilieu, waterbeleid, natuurbehoud, natuurlijke rijkdommen).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2020/461 van 21 december 2020.

De inspectie van financiën verleende op 12 februari 2021 een gunstig advies over het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering (kenmerk advies: PvS/MDM/21/0016).

De inspectie van financiën stelde dat ze op grond van de nota niet kon bevestigen dat er geen budgettaire impact was en besluit dat het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting vereist is. De beschrijving van de budgettaire impact werd aangepast aan het advies van de inspectie van financiën.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 12 juli 2021 (DepFB/BOFO/SB/20153).

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2022/002 gegeven op 18 januari 2022. De verwerking van het advies wordt besproken onder punt 2.C.

Het ontwerp dat thans wordt voorgelegd, bevat enkele aanpassingen, ondermeer aan het advies van de VTC.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Onderhavig besluit is een wijzigingsbesluit van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (verder “Milieuhandhavingsbesluit”), waarbij in hoofdzaak de hierna vermelde wijzigingen worden doorgevoerd.

Bepaalde toezichtsbevoegdheden worden toegekend. Het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014 wordt toegevoegd aan de toezichtsoopdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos. De

toezichthouders van de Mestbank worden ook bevoegd voor de overtredingen betreffende pesticidgebruik in de oeverzones. In lijn met de prioritaire aanpak van de droogteproblematiek wordt thans tevens aan toezichthouders van het ANB en aan toezichthouders van de Mestbank in bepaalde gevallen een toezichtsbevoegdheid gegeven wat betreft de captatiebeperkingen en -verboden geldend voor onbevaarbare waterlopen.

Vanuit de handhavingspraktijk van de milieutoezichthouders werden een aantal suggesties gedaan tot verbetering van de informatiedoorstroming betreffende vastgestelde schendingen. Het betreft onder meer de mogelijkheid voor de gouverneur om met het oog op het opleggen van een bestuurlijke maatregel een kopie van de verslagen van vaststelling en van de processen-verbaal betreffende de betrokken schendingen op te vragen. Ook wordt de gemeente de mogelijkheid gegeven om een kopie van de bestuurlijke boetebeslissing of het betaalde voorstel tot betaling van een geldsom op te vragen met het oog op het recupereren van eventuele kosten die de gemeente heeft gehad voor het herstel van de gevolgen van het betrokken milieumisdrijf.

Door deze wijzigingsvoorstellen is de regelgeving inzake het doorgeven van persoonsgegevens gevat. Ingevolge artikel 6, alinea 1, e en alinea 3 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van 27 april 2016 is een verwerking van persoonsgegevens rechtmatig als ze noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang en als ze een rechtsgrond heeft. Aan deze voorwaarden is voldaan (zie toelichting bij de artikelen).

Het toepassingsgebied bij milieumisdrijven van de mogelijkheid om bij de start van een bestuurlijke beboetingsprocedure eerst een voorstel tot betaling van een geldsom aan de overtreder voor te leggen, wordt uitgebreid.

Tenslotte worden ook enkele wijzigingen aangebracht aan de bijlagen van het Milieuhandhavingsbesluit houdende de gedepenaliseerde "milieu-inbreuken". De aanpassingen betreffen het onttrekken uit de lijst van de milieu-inbreuken van de bepalingen inzake de exploitatie van hout in openbare bossen en inzake het illegaal uitzetten van vis zodat deze bepalingen terug strafrechtelijk sanctioneerbaar worden, alsook het depenaliseren van het instandhouden van illegale constructies in het bos in de mate dat dit nodig is om gelijk te sporen met de regeling in artikel 6.2.2, 1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1

Dit artikel wijzigt artikel 2 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 2 Milieuhandhavingsbesluit bepaalt, in uitvoering van artikel 16.1.1, vierde lid DABM, de Europese milieuregelgeving die gehandhaafd wordt met toepassing van titel XVI DABM.

Verordening 850/2004 betreffende de persistente organische verontreinigende stoffen werd ingetrokken en vervangen door verordening 2019/1021. Aangezien ook situaties uit het verleden voorwerp zijn van handhaving, werd ervoor gekozen om naast de opname van de nieuwe verordening ook de verwijzing naar de vroegere verordening te behouden (zelfde werkwijze als bij de "kwikverordening" artikel 2, 13° en 13°/1 Milieuhandhavingsbesluit).

Ook de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1666 van de Commissie van 24 juni 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de voorwaarden voor de monitoring van het vervoer en de aankomst van zendingen van bepaalde goederen van de grenscontrolepost van aankomst tot de inrichting op de plaats van bestemming in de Unie, wordt toegevoegd aan de olijsting van Europese milieuregelgeving die gehandhaafd wordt met toepassing van titel XVI DABM.

De Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1666 betreft de zogenaamde “gemonitorde transporten” van bepaalde producten, afkomstig uit landen die geen lidstaat van Europa zijn en hangt ondermeer samen met de Verordeningen 1069/2009 en 142/2011 betreffende dierlijke bijproducten en afgeleide producten. De globale controle op deze aangelegenheid is een gedeelde opdracht in hoofde van de afdeling Handhaving (voor zover het mest of afvalstoffen betreft; toezicht), de VLM (voor zover het mest betreft; erkenningverlening en toezicht), de OVAM (voor zover het afvalstoffen betreft; erkenningverlening), het FAVV (voor zover het levensmiddelen of diervoeders betreft) en de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (voor zover het om productstromen gaat die worden toegepast voor technisch gebruik). Voor een concrete oplijsting van de aangelegenheden die tot de federale, respectievelijk gewestelijke bevoegdheid behoren, kan verwezen worden naar de Overeenkomst van 16 januari 2014 tussen de Federale Staat en de Gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten (B.S. 29 januari 2014, Ed.2, p.8142).

Artikel 2

Dit artikel wijzigt artikel 15/1 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 15/1 Milieuhandhavingsbesluit bepaalt, in uitvoering van artikel 16.3.4bis DABM, de wijze waarop de provincie en de lokale overheden de melding moeten verrichten in het geval van een (tijdelijke) neerlegging van de functie door een provinciale of lokale toezichthouder.

Dergelijke melding kan ook gebeuren in het kader van de jaarlijkse rapportering door deze overheden over het omgevingshandhavingsbeleid en de omgevingshandhavingsuitvoering. De regeling wordt aangepast aan de wijzigingen die bij het decreet van 26 februari 2021 werden doorgevoerd aan de rapporteringsverplichtingen.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 21 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 21 Milieuhandhavingsbesluit bepaalt, in uitvoering van artikel 16.3.9, §2 DABM, de milieutoezichtsopdrachten van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving.

De verwijzing naar de Verordening 850/2004 wordt aangevuld met een verwijzing naar de Verordening 2019/1021.

De Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1666 van 24 juni 2019 wordt opgenomen bij de regelgeving waarvoor afdeling handhaving toezichtsbevoegdheid heeft. Zoals hoger aangegeven maakt deze toezichtsoopdracht voor de zogenaamde “gemonitorde transporten” onderdeel uit van de reeds bestaande toezichtsoopdracht van afdeling Handhaving ikv de verordeningen 1069/2009 en 142/2011 (dierlijke bijproducten en afgeleide producten) voor zover het over afvalstoffen gaat (zie artikel 21, 10° en 27° Milieuhandhavingsbesluit). Meer concreet staat afdeling Handhaving in voor het uitvoeren van controles op gemonitorde transporten van specifieke stromen (voornamelijk gesmolten vetten en gefrituurde oliën en vetten) afkomstig uit landen die geen lidstaat van Europa zijn. Voor zover gewestelijke bevoegdheden betrokken zijn, is afdeling Handhaving tevens de “bevoegde autoriteit” aan wie de exploitant bij wie een zending is aangekomen, deze aankomst moet melden.

Artikel 4

Dit artikel wijzigt artikel 23 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 23 Milieuhandhavingsbesluit wijst, in uitvoering van artikel 16.3.9, §2 DABM, de toezichtsoopdracht inzake erkenningen toe.

De verwijzing naar bepaalde artikelen wordt geactualiseerd: bepaalde erkenningen die uitgesloten zijn van de toezichtsoverdracht bedoeld in artikel 23, worden thans op een andere plaats in het besluit vermeld.

Artikel 5

Dit artikel wijzigt artikel 25 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 25 Milieuhandhavingsbesluit bepaalt, in uitvoering van artikel 16.3.9, §2 DABM, de toezichtsoverdrachten van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014 wordt toegevoegd aan de toezichtsoverdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos. Tot nu toe waren er voor het Wildedierenziektedecreet nog geen bevoegde toezichthouders aangewezen.

Het ANB wordt in bepaalde gevallen ook een toezichtsbevoegdheid gegeven wat betreft de captatieverboden geldend voor onbevaarbare waterlopen. In het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 wordt aan de gouverneurs de bevoegdheid gegeven om permanente of tijdelijke beperkingen en verboden op te leggen betreffende de onttrekking van water uit onbevaarbare waterlopen en publieke grachten en dit zowel preventief wanneer het nodig is voor het halen van de doelstellingen van integraal waterbeleid, als bij waterschaarste en droogte. De minister kan aan de gouverneur een onderbouwde instructie geven om een dergelijk verbod of beperking op te leggen, indien deze maatregel nodig is binnen een gebied dat een provinciegrens overschrijdt. Soms stellen zich problemen betreffende illegaal oppompen uit ecologisch kwetsbare waterlopen en beken in en aangrenzend aan natuurdomeinen of waardevolle natuurgebieden, zodat aan het ANB een toezichtsbevoegdheid terzake wordt toegekend.

Artikel 6

Dit artikel wijzigt artikel 28 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 28 Milieuhandhavingsbesluit bepaalt, in uitvoering van artikel 16.3.9, §2 DABM, de toezichtsoverdracht van personeelsleden van de afdeling bevoegd voor operationeel waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Het betreft een aanpassing van de citeerwijze van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen aan de definitie in artikel 1, punt 4°/1 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 7

Dit artikel wijzigt artikel 29 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 29 Milieuhandhavingsbesluit bepaalt, in uitvoering van artikel 16.3.9, §2 DABM, de toezichtsoverdracht van personeelsleden van de Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij.

Door deze wijziging worden de toezichthouders van de Mestbank ook bevoegd voor de overtredingen betreffende pesticidengebruik in de oeverzones. Door deze wijziging kunnen de toezichthouders van de Mestbank nu alle met landbouw verband houdende misdrijven in de oeverzones aanpakken, wat efficiëntiewinst oplevert en de prikkel voor de landbouwers vergroot om de regels na te leven. Ook de toezichthouders van het Agentschap voor Natuur en Bos beschikken reeds over deze bevoegdheden in ruimtelijk kwetsbaar gebied en in de speciale beschermingszones (artikel 25, 18° Milieuhandhavingsbesluit).

Ook aan de toezichthouders van de Mestbank wordt een toezichtsbevoegdheid gegeven wat betreft de captatieverboden geldend voor onbevaarbare waterlopen. Dit bevordert een efficiënte aanpak van de droogteproblematiek.

Verordening (EG) nr. 1069/2009 is reeds opgenomen bij de toezichtsbevoegdheden van de toezichthouders van de Mestbank. Gelet op de samenhang wordt ook de uitvoeringsverordening nr. 142/2011 uitdrukkelijk opgenomen in art. 29 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 8

Dit artikel wijzigt artikel 33 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 33 Milieuhandhavingsbesluit bepaalt, in uitvoering van artikel 16.3.9, §2 DABM, de toezichtsoopdrachten van de provinciale toezichthouders.

Het betreft een aanpassing van de citeerwijze van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen aan de definitie in artikel 1, punt 4°/1 van het Milieuhandhavingsbesluit .

Artikel 9

Dit artikel wijzigt artikel 34 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 34 Milieuhandhavingsbesluit bepaalt, in uitvoering van artikel 16.3.9, §2 DABM, de toezichtsoopdrachten van de lokale toezichthouders.

De wijziging in punt 1 betreft de rechtzetting van de onbedoelde toevoeging van het woord "toegevoegd" door een legistische vergissing bij een voorgaande wijziging.

De wijziging in punt 2 brengt de formulering van de toezichtsoopdracht in overeenstemming met de ondertussen geactualiseerde Europese verordening betreffende persistente organische verontreinigende stoffen.

Artikel 10

Dit artikel wijzigt artikel 58 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 58 bevat, in uitvoering van artikel 16.3.24, derde en vierde lid DABM, nadere bepalingen over de gevallen waarin een kopie van een proces-verbaal opgesteld voor bepaalde milieumisdrijven ter informatie kan bezorgd worden aan andere diensten of overheden.

Het is essentieel voor een efficiënte en tijdige handhaving dat processen-verbaal kunnen worden doorgegeven aan andere bevoegde overheidsdiensten. In de parlementaire voorbereiding (stuk 1249, 2006-2007, nr.1, p.39 & stuk 2197, 2013-2014, nr.1, p.16-19) wordt ingegaan op de noodzaak om deze informatie te kunnen doorgeven aan andere bevoegde (inspectie)diensten of overheden.

Thans wordt voorzien dat de processen-verbaal betreffende illegale lozingen en illegale grondwaterwinning worden bezorgd aan de Vlaamse Milieumaatschappij. Dit is zowel nuttig ten behoeve van het opleggen van de heffing waterverontreiniging en de heffing grondwater alsmede voor achtergrondinformatie inzake aangelegenheden zoals bedreigde grondwaterlagen en stroomopwaartse waterverontreiniging in waterlopen van categorie 2 en 3. Wat de informatiedoorstroming ten behoeve van het opleggen van heffingen betreft, sluit deze bepaling aan bij artikel 5.4.1.2, §3 gecoördineerd decreet integraal waterbeleid. Op grond van deze laatste bepaling is reeds voorzien dat elk proces-verbaal kan worden ingeroepen voor het opsporen van de verschuldigde heffingen.

Artikel 11

Dit artikel wijzigt artikel 59 van het Milieuhandhavingsbesluit.

In artikel 59 Milieuhandhavingsbesluit wordt bepaald in welke gevallen de provinciegouverneur of zijn plaatsvervanger bevoegd is voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen (bij schending van artikel 3.2.1 van het gecoördineerd decreet Integraal Waterbeleid, van artikel 12, § 1, van het

Materialendecreet, bij exploitatie vergunningsplichtige inrichting zonder omgevingsvergunning en bij exploitatie in strijd met milieuvorwaarden van inrichting klasse 2 of 3).

Thans wordt in uitvoering van artikel 16.3.23, tweede lid en artikel 16.3.24, derde lid DABM aan artikel 59 Milieuhandhavingsbesluit een lid toegevoegd dat bepaalt dat de gouverneur een verslag van vaststelling of een proces-verbaal kan opvragen in de gevallen dat hij bevoegd is voor het opleggen van een bestuurlijke maatregel. Immers, wanneer de gouverneur een dergelijke bestuurlijke maatregel oplegt, is het aangewezen dat hij kan beschikken over het verslag van vaststelling of het proces-verbaal waarin de betrokken feiten worden omschreven. Het overmaken van het PV of het verslag van vaststelling zou niet automatisch gebeuren, maar enkel op uitdrukkelijk verzoek van de gouverneur of zijn plaatsvervanger.

Artikel 12

Dit artikel wijzigt artikel 60/1 van het Milieuhandhavingsbesluit.

In artikel 60/1 Milieuhandhavingsbesluit wordt bepaald, in uitvoering van artikel 16.4.7bis, derde lid DABM, dat de beslissing van een toezichthouder tot oplegging van een bestuurlijke dwangsom moet medeondertekend worden door het betrokken afdelingshoofd, respectievelijk gouverneur of burgemeester. Zoals reeds voor de medeondertekening door de gouverneur of de burgemeester het geval is, wordt voorzien dat ook het afdelingshoofd deze bevoegdheid kan delegeren.

Artikel 13

Dit artikel wijzigt artikel 65 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 65 regelt, in uitvoering van artikel 16.4.18, §5 DABM, de ontvankelijkheidsvereisten van het beroepsschrift in een procedure houdende een verzoek tot oplegging van bestuurlijke maatregelen. Thans wordt bepaald dat het beroepsschrift ook kan ondertekend worden door de raadsman van de beroepsindieners.

Artikel 14

Dit artikel wijzigt artikel 75/2 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 75/2 Milieuhandhavingsbesluit regelt, in uitvoering van artikel 16.4.36, §3, vijfde lid DABM, onder meer de modaliteiten waaronder een voorstel tot betaling van een geldsom kan worden gedaan alsook de milieumisdrijven waarvoor een voorstel tot betaling van een geldsom kan worden gedaan.

Het voorstel tot betaling van een geldsom biedt een performant en snel systeem van beboeting dat het mogelijk maakt een 'lik op stuk'-beleid te voeren. In die context is het aangewezen de toepassing ervan nogmaals uit te breiden, na een eerste succesvolle beperkte uitbreiding door het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018. Hierbij kan worden vermeld dat ook in de VCRO geen beperkingen wat betreft het toepassingsgebied van het voorstel tot betaling van een geldsom worden vooropgesteld.

Artikel 75/2 wordt aangepast zodat een aantal beperkende voorwaarden voor de inzet van het voorstel tot betaling van een geldsom worden geschrapt.

Eenzijds wordt niet langer vereist dat er geen sprake mag zijn van een zware aantasting van het leefmilieu. Misdrijven die een zware aantasting van het leefmilieu inhouden, moeten in principe strafrechtelijk behandeld worden (cf. COL 4/2019). Het parket behoudt in eerste instantie de autonomie omtrent het al dan niet strafrechtelijk vervolgen. De bestuurlijke beboeting, al dan niet met toepassing van een voorstel tot betaling van een geldsom, kan in elk geval maar toegepast worden nadat het parket beslist heeft de zaak niet strafrechtelijk te vervolgen. De zwaarwegende zaken die vervolgd worden, kunnen geen voorwerp zijn van het voorstel tot betaling van een geldsom.

Anderzijds wordt niet langer bepaald dat een voorstel tot betaling van een geldsom niet kan als aan de overtreder eerder een betaling van een geldsom werd voorgesteld, een alternatieve bestuurlijke

geldboete werd opgelegd of hij strafrechtelijk werd veroordeeld. Door deze aanpassing wordt vermeden dat een reeds gesanctioneerde overtreder nooit meer in aanmerking zou kunnen komen voor een voorstel tot betaling van een geldsom.

Aan de voorwaarde dat een voorstel tot betaling van een geldsom niet mag worden toegepast indien er ernstige fysieke of materiële schade is aan derden (artikel 75/2, tweede lid, 3°) wordt niet geraakt. Ook de vereiste dat het onmiskenbaar moet vaststaan dat de overtreder het milieumisdrijf heeft gepleegd blijft uiteraard onverkort gelden, waardoor deze versoepeling enkel die dossiers betreft waar er geen discussie bestaat over dader en feiten. Het is vanuit proceseconomisch standpunt dan ook verantwoord hiervoor een snellere afhandeling te voorzien. Bovendien blijven de rechten van verdediging gewaarborgd nu de overtreder uiteraard niet verplicht is in te gaan op het voorstel tot betaling van een geldsom. Van zodra de overtreder een verweer indient waarin hij laat weten dat hij niet ingaat op het voorstel, komt het aanbod te vervallen en start de gewone bestuurlijke beboetingsprocedure, waarin het verweer zal onderzocht worden en overtreder desgewenst kan gehoord worden.

Artikel 15

Dit artikel wijzigt artikel 76 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 76 Milieuhandhavingsbesluit regelt, in uitvoering van artikel 16.4.38 DABM, de samenstelling van en toegang tot het dossier bij de gewestelijke entiteit, zijnde de entiteit binnen het departement Omgeving bevoegd voor de bestuurlijke beboeting van milieumisdrijven en -inbreuken en van stedenbouwkundige misdrijven en inbreuken.

Bij sommige milieumisdrijven heeft de gemeente bepaalde kosten gehad, zoals bvb. opruimingskosten inzake afval. Wanneer het gaat over gevallen die niet werden beboet via de sanctionerend GAS-ambtenaar maar door beboeting via de gewestelijke entiteit, beschikt de gemeente niet over de nodige informatie om haar kosten terug te vorderen van de overtreder. Het is dan nodig en billijk dat zij als benadeelde partij op de hoogte kan worden gebracht van de betrokken boetebeslissing of van een betaald voorstel tot betaling van een geldsom.

Artikel 16

Dit artikel wijzigt bijlage XIII van het Milieuhandhavingsbesluit.

Bijlage XIII van het Milieuhandhavingsbesluit stelt, in uitvoering van artikel 16.4.27, derde lid DABM, de milieu-inbreuken vast die betrekking hebben op het Bosdecreet van 13 juni 1990.

Het wordt wenselijk geacht om de overtredingen betreffende de exploitatie van hout uit openbare bossen toch strafrechtelijk te kunnen sanctioneren zodat de betrokken artikelen van het Bosdecreet uit de lijst van de milieu-inbreuken worden gehaald.

Tevens wordt overtreding van artikel 97, §1, 5° Bosdecreet dat handelt over het instandhouden van illegale constructies in het bos gedepenaliseerd in de mate dat dit nodig is om gelijk te sporen met de regeling in artikel 6.2.2, 1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Aangezien enkel de instandhouding betrokken is, wordt de passage betreffende de oprichting van constructies alsook de passage betreffende het plaatsen van tenten en woonwagens niet gedepenaliseerd.

Artikel 17

Dit artikel heft bijlage XXIX van het Milieuhandhavingsbesluit op.

Bijlage XXIX stelt, in uitvoering van artikel 16.4.27, derde lid DABM, milieu-inbreuken vast die betrekking hebben op de openbare verkopeningen van hout uit openbare bossen zoals geregeld in het Besluit Vlaamse Regering van 7 juni 2002 houdende de werkwijze en de voorwaarden inzake openbare verkopeningen van hout en andere bosproducten afkomstig uit openbare bossen. Deze bijlage XXIX wordt opgeheven omdat het BVR van 7 juni 2002 werd opgeheven en vervangen door het Besluit

Vlaamse Regering van 17 mei 2019 houdende de werkwijze en de voorwaarden voor de verkoop en de exploitatie van hout en andere bosproducten uit openbare bossen. Een depenalisering van de nieuwe regels wordt niet nodig geacht omdat enerzijds inbreuken op de exploitatieregels kunnen aangepakt worden via de erkenningsregeling voor bosexploitanten getroffen in uitvoering van het BVR van 8 november 2002 houdende de erkenning van kopers en exploitanten van hout, en anderzijds een strafrechtelijke sanctiëring wenselijk wordt geacht bij manifest begaan van bosmisdriften.

Artikel 18

Dit artikel wijzigt bijlage XXX van het Milieuhandhavingsbesluit.

Bijlage XXX van het Milieuhandhavingsbesluit stelt, in uitvoering van artikel 16.4.27, derde lid DABM, milieu-inbreuken vast die betrekking hebben op de toegankelijkheid van de bossen en natuureservaten.

De tekst van bijlage XXX wordt geactualiseerd, met name in overeenstemming gebracht met de thans geldende tekst van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuureservaten. Ook wordt de overtreding van de recent in het Toegankelijkheidsbesluit toegevoegde regeling betreffende het zonder leiband houden van assistentiehonden gedepenaliseerd, zoals reeds het geval is voor de overtreding van andere regelingen die het houden van een hond zonder leiband mogelijk maken.

Artikel 19

Dit artikel wijzigt bijlage XXXIII van het Milieuhandhavingsbesluit.

Bijlage XXXIII van het Milieuhandhavingsbesluit stelt, in uitvoering van artikel 16.4.27, derde lid DABM, milieu-inbreuken vast die betrekking hebben op de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

Artikel 25 Riviervisserijwet verbiedt het uitzetten van vis zonder machtiging. Illegale visuitzettingen kunnen het natuurlijk visbestand negatief beïnvloeden. De natuurinspectie van het Agentschap voor Natuur en Bos ziet toe op de naleving van dit verbod. Omdat bij vermoedens of vaststellingen van overtredingen op dit artikel soms bijkomende onderzoeksdaden door de natuurinspecteur in diens hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie moeten worden gesteld, is het aangewezen om overtredingen op dit artikel als een milieumisdrijf te beschouwen. Zodoende wordt artikel 25 Riviervisserijwet uit de lijst van de milieu-inbreuken gehaald.

Artikel 20

Dit artikel behoeft geen toelichting.

C. VERWERKING VAN HET ADVIES VAN DE VTC

Over voorliggend ontwerp heeft de Vlaamse Toezichtcommissie op 18 januari 2022 advies nr. 2022/002 verleend. De scope van het advies van de VTC zijn de bepalingen in het ontwerpbesluit waarin een bijkomende verwerking van persoonsgegevens wordt voorzien, meer bepaald de artikelen 9, 10 en 14 die op hun beurt betrekking hebben op respectievelijk artikel 58, 59 en 76 van het Milieuhandhavingsbesluit.

Om te voldoen aan de vereiste bescherming van persoonsgegevens adviseerde de VTC om de volgende elementen te implementeren:

- De doeleinden verder bepalen in de tekst en een rechtsgrond voorzien voor de informatiedoorstroming ten behoeve van het vergaren van achtergrondinformatie;
- De verwerkingsverantwoordelijke aanduiden;
- Het uitvoeren van een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling;
- Maatregelen nemen om de juistheid van persoonsgegevens te bepalen en te actualiseren;
- Transparantiemaatregelen verder uitwerken.

a) De doeleinden verder bepalen in de tekst en een rechtsgrond voorzien voor de informatiedoorstroming ten behoeve van het vergaren van achtergrondinformatie

Uit artikel 16.3.24, tweede lid DABM volgt dat de mogelijkheid tot het bezorgen van een kopie van een PV aan relevante gewestelijke overheden ten behoeve van handhavingsopdrachten reeds uitdrukkelijk voorzien werd op decretaal niveau. Daarnaast bepaalt artikel 16.3.24 DABM dat de Vlaamse Regering kan bepalen welke andere overheden een PV kan bezorgd worden alsook “in welke gevallen” de toezichthouders een kopie van het PV moeten bezorgen. Uit de parlementaire voorbereiding (stuk 1249, 2006-2007, nr.1, p.39 en stuk 2197, 2013-2014, nr.1, p.16-19) blijkt dat de decreetgever meende dat het doorgeven van PV's zowel moest kunnen ten behoeve van de behartiging van de handhavingsopdrachten in ruime zin (met inbegrip van het opleggen van heffingen) van de betrokken entiteiten alsook ten behoeve van het uitwerken van een beleid in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn.

De VTC adviseert dat er een uitdrukkelijke rechtsgrond wordt voorzien voor het feit dat de doorgestuurde processen-verbaal betreffende illegale lozingen en illegale grondwaterwinning tevens door de VMM kunnen worden gebruikt als achtergrondinformatie inzake aangelegenheden zoals bedreigde grondwaterlagen en stroomopwaartse waterverontreiniging in waterlopen van categorie 2 en 3. Zoals hoger uiteengezet bevat het decreet reeds een dergelijke rechtsgrond ten behoeve van het opleggen van heffingen en ten behoeve van het “beleid” in het algemeen. Omwille van het informatieve nut ten behoeve van de betrokkenen, wordt de uitdrukkelijke verwijzing naar de oplegging van heffingen en naar het gebruik als achtergrondinformatie in het ontwerp toegevoegd.

b) De verwerkingsverantwoordelijke aanduiden

In de meer gedetailleerde bespreking in luik 4 stelt de VTC het volgende:

“28. Artikel 4.7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

29. Aangezien de VTC van oordeel is dat de rechtvaardigingsgrond te vinden is in artikel 6.1, e), AVG moet de verantwoordelijke niet expliciet vermeld worden (maar is dit wel aan te bevelen).”

Hieruit blijkt dat de VTC stelt dat het niet verplicht is maar aanbevolen om in de regelgeving de verwerkingsverantwoordelijke aan te wijzen. De personen die ikv het DABM handhavingsopdrachten en -bevoegdheden uitoefenen zijn echter zeer ruim en divers en kunnen personeelsleden of organen zijn van verschillende besturen en entiteiten (zie ondermeer artikel 16.3.1, 16.4.6, 16.4.25, 16.5.2, §1, 16.5.5 DABM). Om die reden wordt in het ontwerp geen specifieke verwerkingsverantwoordelijke aangewezen.

c) Het uitvoeren van een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling

Terzake geldt de regeling in artikel 35 AVG: uit punt 1 volgt dat een GEB in voorkomend geval voor de verwerking moet uitgevoerd worden; punt 10 bepaalt dat als er al een GEB zou uitgevoerd zijn over de betrokken regelgeving, dat er dan niet nog eens een GEB voor de verwerkingen moet uitgevoerd worden.

De uitvoering van GEB bij een ontwerp van regelgeving is niet verplicht maar in bepaalde gevallen raadt de VTC aan om dit te doen, ondermeer als het gaat over de systematische verwerking van gegevens mbt strafbare feiten (zie Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020). Echter, het voorliggend ontwerpbesluit behelst maar een beperkte en punctuele toevoeging aan een bestaand systeem van informatie-uitwisseling dat bovendien decretaal verankerd is, zodat het niet zinvol is om specifiek voor dit ontwerp een GEB uit te voeren.

d) Maatregelen nemen om de juistheid van persoonsgegevens te bepalen en te actualiseren

In dit kader kan gewezen worden op het feit dat de AVG - en in dit kader in het bijzonder de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG – rechtstreeks van toepassing zijn en geen omzetting behoeven. Deze artikelen leggen reeds de verantwoordelijkheid vast van de *verwerkingsverantwoordelijke* ondermeer om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens juist zijn (zie bijvoorbeeld de voorziene informatieverstrekking aan de betrokkene over de gegevensverwerking en over zijn recht op rectificatie). Zie ook de aanvullende bepaling betreffende de toepassing van deze rechten tijdens de controlefase, de zogenaamde “inspectiebepaling”, die reeds is opgenomen in artikel 16.3.11bis DABM. Eventuele bijkomende maatregelen kunnen door de respectievelijke verwerkingsverantwoordelijken zelf worden georganiseerd.

e) Transparantiemaatregelen verder uitwerken

De VTC stelt in randnummer 45:

“De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 29 en 44, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.”

Zoals ook in het vorig puntje aangegeven regelt de AVG zelf reeds de informatieverplichting naar de betrokkene van wie de persoonsgegevens worden verwerkt. Ook hier is het zo dat er verschillende besturen en entiteiten en dus verschillende verwerkingsverantwoordelijken betrokken zijn en dat voorliggend ontwerpbesluit enkel bepaalde punctuele toevoegingen doet aan een bestaand globaal systeem van informatie-uitwisseling. De concrete aanpak van de informatieverstrekking kan naargelang de betrokken besturen op een verschillende wijze gebeuren zodat een eventuele globale expliciete regeling ervan een grondige regeling vergt die voorliggend ontwerp overstijgt.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Overheid:

- Het ontwerp voorziet in enkele nieuwe mogelijkheden tot informatiedoorstroming. Echter, dit betreft slechts enkele zeer specifieke gevallen (mogelijkheid voor gouverneur en gemeente tot opvragen ad hoc van punctuele informatie) zonder budgettaire impact voor de betrokken diensten.
- Het ontwerp maakt bepaalde toezichthouders bevoegd voor het toezicht op het pesticidengebruik in oeverzones, voor het toezicht op het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014 alsook voor het toezicht in bepaalde gevallen op de captatieverboden en -beperkingen geldend voor onbevaarbare waterlopen. Het toezicht op deze wetgeving sluit

- nauw aan bij de reeds bestaande toezichtsoopdracht van de betrokken toezichthouders zodat ook hier geen budgettaire impact voor de betrokken diensten moet verwacht worden.
- Het ontwerp breidt het toepassingsgebied bij milieumisdrijven uit van de mogelijkheid om bij de start van een bestuurlijke beboetingsprocedure eerst een voorstel tot betaling van een geldsom aan de overtreder voor te leggen. De uitbreiding van de mogelijkheid om gebruik te maken van het voorstel tot betaling van een geldsom heeft geen budgettaire impact. De ruimere inzet van dit instrument zorgt ervoor dat binnen eenzelfde tijdspanne meer dossiers kunnen worden afgehandeld en verjaring vermeden blijft. Bovendien wordt verwacht dat door de snellere afhandeling van dossiers er minder betwistingen zullen volgen, wat procedurekosten beperkt. Tot slot zorgt de snellere behandeling ervoor dat het dossier wordt afgehandeld binnen een redelijke termijn en de boete om die reden niet verminderd moet worden.
  - Aangezien de overtredingen inzake exploitatie van hout in openbare bossen slechts beperkt in aantal zijn en zij in de toekomst bij gebreke aan een strafrechtelijke vervolging in principe nog steeds bestuurlijk beboet zullen worden, zal de herpenalisering geen budgettaire impact hebben.

Deze wijzigingen hebben geen invloed op de inkomsten en uitgaven van de Vlaamse Overheid.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 12 februari 2021 (PvS/MDM/21/0016).

De inspectie van financiën stelde dat ze op grond van de nota niet kon bevestigen dat er geen budgettaire impact was en besluit dat het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting vereist is. De beschrijving van de budgettaire impact werd aangepast aan het advies van de inspectie van financiën.

Het akkoord van de minister van Begroting werd bekomen op 12 juli 2021 (DepFB/BOFO/SB/20153).

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Globaal gezien kan gesteld worden dat voorliggend ontwerp van besluit geen bijkomende lasten voor de Vlaamse Overheid inhoudt en geen bijkomende aanwervingen vergt zodat er geen weerslag zal zijn op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Zowel aan de gouverneur als aan de gemeente wordt een bijkomende mogelijkheid gecreëerd tot het verkrijgen van informatie over bepaalde overtredingen. Hierdoor zullen zij hun handhavende taak efficiënter kunnen opnemen en de gemeente zal hierdoor in een aantal gevallen herstelkosten van de overtreder kunnen terugvorderen.

Globaal gezien kan gesteld worden dat voorliggend ontwerp van besluit geen bijkomende aanwervingen vergt, noch invloed zal hebben op de inkomsten of uitgaven van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de tweede principiële goedkeuring zal het advies worden gevraagd van de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

2° de Vlaamse minister van Handhaving en Justitie, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, met inbegrip van de drie bijlagen bij het ontwerpbesluit
- het begrotingsakkoord
- het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie